

Slovensko trestuhodne premárnilo čas. Kto bude počítat' nezamestnaných?

Bratislava 5.10.2020

Nielen šport a kultúra na Slovensku, ale najmä slovenská ekonomika sa rúti do hlbšej recesie a výrazne vyššej nezamestnanosti s dopadom najmä na zaostalejšie regióny. Namiesto predstavenia konkrétnych projektov na „preinvestovanie Slovenska z krízy“ prezentovalo MF SR len akademický Národný integrovaný reformný plán. Podľa inštitútu stredoeurópskych štúdií IstroAnalytica chýbajú dokumentu kľúčové atribúty, ktoré majú byť garantom vyvedenia Slovenska z krízy, a to uvedenie konkrétnych projektov a ich prioritizácia podľa tzv. „štvorlístka“ kľúčových kritérií, ktoré analytici z inštitútu navrhli už začiatkom septembra:

1. prínos projektu k transformácii ekonomiky,
2. vyhodnotenie dopadu projektu na zamestnanosť s dôrazom na regionálnu zamestnanosť,
3. prínos ku kvalite života,
4. vyhodnotenie reálnej realizovateľnosti projektu v nasledujúcich rokoch.

„Okrem chýbajúcich projektov absentuje aj realistický časový plán. Ak do mesiaca nebudeme mať na stole kvalitné návrhy projektov, Slovensko nestihne projekty z Fondu obnovy vysúť ažiť a zazmluvniť v určenom termíne do konca 2022 a ani ich realizovať do konca 2026,“ dodáva Peter Helexa, výkonný riaditeľ IstroAnalytica.

Príprava realizácie veľkých projektov, vrátane ich verejného obstarávania, trvá v SR minimálne 2, často však aj 3 a viac rokov. Projekty financované z Fondu obnovy EÚ však majú byť podľa Európskej komisie na Slovensku zazmluvnené do konca 2022 a zrealizované do konca roka 2026. **Na začiatku štvrtého kvartálu roka 2020 však nemáme z projektov z Fondu obnovy pripravené prakticky nič:**

1. Namiesto popisu projektov máme rámcové popisy reforiem. Veľa pekných slov, ale málo kľúčových detailov, ktoré sú predpokladom úspešnej realizácie.
2. Veľká časť z navrhnutých reforiem sa zameriava na spoločenský prínos. Na to však máme „štandardné“ eurofondy. **Fond obnovy má financovať rýchle ekonomické zotavenie Slovenska, preto potrebujeme také projekty, ktoré prinesú hospodársky rast a zamestnanosť už v krátkodobom horizonte.** Sme nútení konať konkrétne a okamžite, avšak v pláne ako konkrétne projekty, tak aj ich dopad na regióny Slovenska absentujú.
3. Plán neformuluje spôsob, akým budú podporené podniky zamestnávajúce ľudí na Slovensku a vytvárajúce na Slovensku hodnotu. Napríklad: kúpa „zelených“ technológií zo zahraničia **zvýši zamestnanosť a hospodársky rast v zahraničí, kde budú technológie vyrobené, ale nie na Slovensku.**

4. V pláne absentuje spôsob zabezpečenia kvalitných ľudí na jeho realizáciu a nie je ani jasné, ako bude vyzerat štruktúra riadenia jeho implementácie.

Vzhľadom na krátkosť času a veľké omeškanie považuje IstroAnalytica za absolútne nutné nasledujúce kroky:

1. Úplne eliminovat neproduktívnu akademickú diskusiu o aktivitách neprinášajúcich hospodársky rast a zamestnanosť.
2. Nastavit' efektívne riadenie prípravy projektov, vrátane podrobnejšieho časového plánu prípravy, a zverit' ju skúseným ľuďom v tejto oblasti, nie teoretikom.
3. Definovat plán rizík realizácie, napríklad rizík spojených s verejným obstarávaním, vyčlenit' dostatok ľudských a finančných zdrojov a udelit' dostatočné kompetencie schopným osobám na elimináciu týchto rizík.

„Dáta v centre riešenia verejných politík“

Inštitút stredoeurópskych štúdií IstroAnalytica je nezávislou mimovládnu organizáciou (občianskym združením), ktorej cieľom je zvyšovat kvalitu verejných politík, verejnej diskusie a v neposlednom rade aj kvalitu politických rozhodnutí na základe používania overených údajov, dát a faktov, ako aj zvyšovat životnú úroveň a zlepšovat kvalitu života obyvateľov SR zefektívňovaním verejných politík na všetkých úrovniach.

Inštitút IstroAnalytica bol založený v júni 2020 a jeho hlavný tím tvoria skúsení, angažovaní a dynamickí odborníci, ktorí spájajú svoje viac ako 20 ročné pracovné skúsenosti v rôznych odvetviach súkromného a verejného sektora s preukázateľnými schopnosťami v oblasti manažmentu, analýzy a nastavovania verejných politík, strategického poradenstva, komunikácie a vzťahov so štátnymi orgánmi.

www.istroanalytica.org